

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

DOKTORA YETERLİK SINAVI UYGULAMA İLKELERİ

BÖLÜM 1: TANIMLAR, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Anabilim Dalı (ABD) Kurulu: Anabilim dalı başkanı ve bütün öğretim üyelerinden ve doktora yapmış öğretim elemanlarından oluşan kuruldur.

e-Enstitü Sistemi: Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü lisansüstü eğitim süreçlerinin yürütüldüğü <https://e-enstitu.yildiz.edu.tr> adresinden ulaşılabilen elektronik sistemdir.

Yazılı Sınav Ders Havuzu: Öğrencinin kayıtlı olduğu programın müfredatındaki derslerden oluşur ve *Doktora Yeterlik Komitesi* tarafından belirlenen en az 7 dersi içerir. Bu dersler, öğrencinin aldığı derslerden seçilmek zorunda değildir. Yeterlik Komitesi, her dönem başında yazılı sınav ders havuzunu güncelleyebilir.

Yeterlik Komitesi: Yeterlik sınavlarını düzenlemekten sorumlu olan *Doktora Yeterlik Komitesi*, beş öğretim üyesinden oluşur ve üç yıl süreyle görev yapmak üzere *Anabilim Dalı Kurulu* tarafından önerilen öğretim üyeleri arasından Enstitü Yönetim Kurulu (EYK) kararıyla belirlenir.

Yeterlik Sınavı: Yeterlik sınavları yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölümden oluşur.

Yeterlik Sınav Jürisi: Yeterlik sınav jürisi, *Doktora Yeterlik Komitesi* tarafından danışmanın önerisiyle, yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarını yapmak için kurulur. En az ikisi, diğer yükseköğretim kurumlarından olmak üzere, danışman dâhil toplam beş öğretim üyesinden oluşan ve *Doktora Yeterlik Komitesi* tarafından belirlenen jüriyi ifade eder. Her öğrenci için farklı jüri oluşturulabilir, oluşturulan jüri ilgili öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlarını yapar.

BÖLÜM 2: DOKTORA YETERLİK SINAVININ UYGULANMASI

Adım 1. Sınav İçeriğinin WEB Sayfasında İlan Edilmesi: Yazılı sınav ilgili programın yeterlik sınavına girecek tüm öğrenciler için program bazında ortak olacak şekilde yapılır. Yazılı sınav ders havuzu, öğrencinin kayıtlı olduğu programın müfredatındaki derslerden oluşur ve Yeterlik Komitesinin belirlediği en az 7 dersi içerir. Yeterlik Komitesinin kararına göre ders havuzunda yer alacak ders sayısı arttırılabilir. Yazılı sınav ders havuzunda yer alacak dersler son dört yarıyıldan en az 1 kere açılmış olmalıdır. Belirlenen yazılı sınav ders havuzu tutanak altına alınır ve ABD web sitesinden öğrencilere dönemin ikinci haftasının sonuna kadar ilan edilir. Yeterlik Komitesi, her dönem başında ilgili sınav ders havuzunu güncelleyebilir. Gerektiğinde, ilgili ABD, e-Enstitü sistemi üzerinden o dönem yeterlik sınav başvurusunda bulunan öğrenci listesine ulaşabilir.

Adım 2. Yeterlik Sınav Jürisinin Belirlenmesi: Önerilen Yeterlik Sınav Jürisi üye bilgileri danışman tarafından e-Enstitü sistemine girilir. Yeterlik Sınav Jürisi üyelerinin Adım 1’de belirtilen ders havuzunda bulunan derslerdeki uzmanlık alanları dikkate alınarak önerilmesi beklenmektedir. Önerilen Yeterlik Sınav Jürisi üyeleri Yeterlik Komitesi tarafından sistem üzerinden onaylanır.

Adım 3. Sınav Tarihinin WEB Sayfasında İlan Edilmesi: Yazılı sınavın tarihi ABD web sitesinden öğrencilere aşağıda verilen yeterlik takvimine uygun olarak ilan edilir.

Adım 4. Yeterlik Komitesi Tarafından Soru Havuzunun Oluşturulması: Yeterlik Komitesi, danışmanlar aracılığı ile Yeterlik Sınav Jürisi üyelerinden Adım 1’de belirlenen yazılı sınav ders havuzu dikkate alınarak soruları, cevap anahtarı ve puantajı ile talep eder ve bu sorular arasından yazılı sınav sorularını oluşturur. Yazılı sınavda ders havuzunda yer alan her dersten 1 soru olmalıdır. Yazılı sınavda öğrencinin cevap vereceği soru sayısı en az 5, en fazla ise ders havuzunda yer alan toplam ders sayısının %80’ini geçmeyecek sayıda olmalıdır. Yazılı sınav evrakı ekte verilen yazılı sınav şablonu kullanılarak hazırlanmalıdır. Yazılı sınav süresi, en fazla 120 dk. olmalıdır.

(Örnek olarak, 10 dersten oluşan bir ders havuzu için yazılı sınav 10 sorudan oluşur ve her öğrencinin cevap vereceği soru sayısı en az 5, en fazla 8 olarak belirlenebilir. Ders havuzunun 8 dersten oluşması durumunda yazılı sınav 8 sorudan oluşur ve her öğrencinin cevap vereceği soru sayısı en az 5, en fazla 6 olarak belirlenebilir.)

Adım 5. Yazılı Sınav Tarihinin Sisteme Girilmesi: Yazılı sınav tarih, saat ve yer bilgileri danışman tarafından e-Enstitü sistemine girilir.

Adım 6. Yazılı Sınav Sonuçlarının Değerlendirilmesi ve Sisteme Girilmesi: Değerlendirilen yazılı sınav sonucu, danışman tarafından e-Enstitü sistemine girilir. Başarısız olan öğrencilerin başarısızlık durumu sistem tarafından oluşturulacak link aracılığı ile Yeterlik Sınav Jürisinin onayına sunulur.

- **Not 1: Yazılı sınava giren tüm öğrencilerin (başarılı/başarısız) sınav kağıtları, Yeterlik Sınav Jürisi tarafından imzalanmalıdır.**

Adım 7. Yazılı Sınavdan Başarılı Olan Öğrencilerin Sözlü Sınav Tarihinin ve Sınav Salonunun Sisteme Girilmesi: Yazılı sınavdan başarılı olanlar için sözlü sınav tarihi, saati ve sınavın yapılacağı salon bilgisi danışman tarafından e-Enstitü sistemine girilir.

- **Not 2: Öğrencinin yazılı sınavdan başarılı olabilmesi için yeterlik yazılı sınav puanı en az 70/100 olmalıdır. Yazılı sınavda minimum puan koşulunu sağlamayan öğrenci yeterlikten başarısız sayılır.**

Adım 8. Sözlü Sınavların Yapılması: Yeterlik Sınav Jürisi tarafından takvimde belirlenen tarihlerde sözlü sınavlar gerçekleştirilir. Sözlü sınavda adaya sorulan sorular jüri tarafından bir tutanakla kayıt altına alınır ve imzalanır.

- **Not 3: Yeterlik sözlü sınavından en az 50/100 puan alınmalıdır.**

Adım 9. Sınav Sonuçlarının Enstitüye Bildirilmesi: e-Enstitü sistemi üzerinden oluşturulan **doktora yeterlik sınavı değerlendirme tutanağı**, jüri üyeleri tarafından imzalanmış öğrenci yazılı sınav kağıdı ve sözlü yeterlik sınav soruları ile birlikte Anabilim Dalı tarafından EBYS üzerinden Enstitüye aşağıda verilen takvime uygun şekilde iletilir.

- **Not 4: Yazılı ve Sözlü Sınav bölümlerinin tüm sınav içindeki ağırlığı %50'dir.**
- **Not 5: Bir öğrenci, başarılı olabilmek için her bir aşamadan gerekli en az puanı almalı ve yeterlik yazılı ve sözlü sınav ortalaması en az 70/100 puan olmalıdır.**

Tablo 1. Doktora yeterlik sınavına ilişkin izlenecek adımlar ve sorumlular (Yeterlik yazılı sınavları 9. ve 10. Hafta, sözlü sınavlar ise 9. ve 12. Haftalar arasında yapılarak sonlandırılır.)

Yapılması Gereken Faaliyet	En geç yapılacak tarih (İlgili haftanın son iş günü)	Sorumlu
Öğrencilerin Yeterlik Sınavına e-Enstitü sisteminden başvuru yapması	Dönemin ilk 9 günü (17.02.2025 -25.02.2025)	Öğrenci
Yazılı sınavının kapsamı hakkında detaylı çalışmanın yapılması, tutanak altına alınması ve ABD web sitesinden program bazında ilgili ders havuzunun öğrencilere ilanı	2. Hafta (28.02.2025)	Doktora Yeterlik Komitesi ve ABD Başkanlığı
Yeterlik sınavına başvuran nihai öğrenci listesinin e-Enstitü sistemi üzerinden ABD'lere gönderilmesi (Başvuru yapan öğrenci listesine e-Enstitü üzerinden ulaşılabilir.)	3. Hafta (07.03.2025)	Enstitü
Doktora Yeterlik Komitesinin onayına sunulmak üzere danışman öğretim üyesi tarafından Yeterlik Sınav Jüri önerisinin e-Enstitü sistemine girilmesi	4. Hafta (14.03.2025)	Danışman
Danışman öğretim üyesi tarafından e-Enstitü sistemine girilmiş olan Yeterlik Sınav Jüri önerisinin yeterlik komitesi tarafından sistem üzerinden onaylanması	5. Hafta (21.03.2025)	Doktora Yeterlik Komitesi
Danışman öğretim üyesi tarafından yazılı sınav tarih, saat ve yer bilgilerinin e-Enstitü sistemine girilmesi	6. Hafta (28.03.2025)	Danışman
Yeterlik komitesi, danışmanlar aracılığı ile Yeterlik Sınav Jürisi üyelerinden Adım 1'de belirlenen yazılı sınav ders havuzu dikkate alınarak soruları, cevap anahtarı ve puantajı ile talep eder ve bu sorular arasından yazılı sınav sorularını oluşturur.	8. Hafta (11.04.2025)	Doktora Yeterlik Komitesi
Yazılı Sınavlarının belirlenen, yer, saat ve tarihlerde yapılmasını sağlamak	9. Hafta - 10. Hafta (14.04.2025-25.04.2025)	Yeterlik Sınav Jürisi
Yazılı sınav sonucunun e-Enstitü sistemine girilmesi	9. Hafta - 10. Hafta (14.04.2025-25.04.2025) (Yazılı sınavı takiben en geç 1 gün içinde)	Danışman
Yazılı sınavdan başarısız olan öğrencilerin başarısızlık durumunun Yeterlik Sınav Jürisi tarafından e-Enstitü sistemi üzerinden onaylanması	9. Hafta - 10. Hafta (14.04.2025-25.04.2025) (Yazılı sınavı takiben en geç 2 gün içinde)	Yeterlik Sınav Jürisi
Yazılı sınavdan başarılı olan öğrencilerin sözlü sınav tarih, saat ve yer bilgilerinin e-Enstitü sistemine girilmesi	9. Hafta - 10. Hafta (14.04.2025-25.04.2025) (Yazılı sınavı takiben en geç 2 gün içinde)	Danışman
Sözlü sınavın gerçekleştirilmesi ve e-Enstitü sistemine sonuçların girilmesi	9. Hafta - 12. Hafta (14.04.2025-09.05.2025)	Yeterlik Sınav Jürisi
e-Enstitü sistemi üzerinden oluşturulan doktora yeterlik sınavı değerlendirme tutanağının, jüri üyeleri tarafından imzalanmış öğrenci yazılı sınav kağıdı ve sözlü yeterlik sınav sorularının Anabilim Dalı Başkanlığına iletilmesi	9. Hafta - 12. Hafta (14.04.2025-09.05.2025) (Sözlü sınavı takiben en geç 3 gün içinde)	Danışman
e-Enstitü sistemi üzerinden oluşturulan doktora yeterlik sınavı değerlendirme tutanağının, jüri üyeleri tarafından imzalanmış öğrenci yazılı sınav kağıdı ve sözlü yeterlik sınav sorularının EBYS üzerinden Enstitüye iletilmesi	13. Hafta (16.05.2025)	ABD Başkanlığı